

ASSURANCE-RAPPORT

Aan: het bestuur van de Vereniging Nationale Monumenten Organisatie en Raad van Toezicht van Stichting Monumenten Bezit

Opdracht en verantwoordelijkheden

Wij hebben onderzocht of het in de bijlage opgenomen document 'Verklaring omtrent naleven specifieke elementen uit de koopovereenkomst' de situatie juist weergeeft in overeenstemming met voorwaarden zoals vastgelegd in de koopovereenkomst d.d. 18 december 2015. De verklaring is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Het is onze verantwoordelijkheid een assurance-rapport inzake de verklaring te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3000, "Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie". Dienovereenkomstig dienen wij ons onderzoek zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de opgave van basisgegevens geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een assurance-opdracht omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van relevante gegevens.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de 'Verklaring omtrent naleven specifieke elementen uit de koopovereenkomst' in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weer in overeenstemming met de voorwaarden zoals vastgelegd in de koopovereenkomst d.d. 18 december 2015.

Beperking in gebruik

De opgave betreffende de 'Verklaring omtrent naleven specifieke elementen uit de koopovereenkomst' is opgesteld voor de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met als doel om over de naleving van de koopovereenkomst te rapporteren aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Tweede Kamer. Hierdoor is de opgave betreffende de oplage mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden.

Aalsmeer 31 augustus 2018

Paraaf

Verklaring omtrent naleven specifieke elementen uit de koopovereenkomst

Deze toelichting is opgesteld in het kader van de jaarlijkse audit conform de Koopovereenkomst Staat- NMo en NMo-SMB. De informatie die is opgenomen in deze toelichting is ontleend aan het jaarverslag 2017 zoals opgesteld door het bestuur d.d. 17 mei 2018.

Overdracht van de monumenten (art. 20.1)

Het op 15 januari door het Rijk aan de NMo geleverde pakket monumenten is op dezelfde datum in zijn totaliteit ondergebracht in de Stichting Monumenten Bezit (SMB). Zoals in de Koopovereenkomsten is overeengekomen, heeft de SMB de intentie de Monumenten als pakket bijeen te houden, maar zij is bevoegd om bij uitzonderlijke bedrijfseconomische redenen, die geen afbreuk mogen doen aan de afspraken in het Principeakkoord, een monument over te dragen aan een aangesloten lid van de NMo, etc....". Deze situatie heeft zich gedurende 2017 niet voorgedaan, zodat de gehele monumentenportefeuille in tact is gebleven conform artikel 20.1 en artikel 20.2 van de Koopovereenkomst.

Governance en nieuwe leden

In 2017 is de Vereniging NMo uitgebreid met een nieuwe lidorganisatie: de LandschappenNL (het collectief van de 12 provinciale Landschappen). Daarmee heeft de NMo thans 8 leden. Verder is in 2017 de Raad van Toezicht van de SMB uitgebreid met één lid zodat de bezetting van de Raad nu voltallig is ingevuld. De NMo en SMB kennen elk hun eigen verantwoordelijkheden, maar zijn tevens goed met elkaar verbonden. Zo maakt de directeur van de NMo ambtshalve deel uit van de Raad van Toezicht van de SMB.

Instandhoudingsbijdrage (art. 4.3)

De overdracht van de monumenten is gepaard gegaan met een instandhoudingsbijdrage van EUR 60.520.250. Deze instandhoudingsbijdrage is belegd met in achtname van de in het Beleggingsstatuut vastgelegde regels. Dit beleggingsstatuut is in juli 2016 met de Tweede Kamer gedeeld.

Er heeft in 2017 geen onttrekking aan de instandhoudingsvergoeding plaatsgevonden.

De instandhoudingsbijdrage is na ontvangst in 2016 aan het bestemmingsfonds instandhoudingsbijdrage toegevoegd. Aan dit bestemmingsfonds is een beperkte bestedingsmogelijkheid gegeven. Dat wil zeggen dat het rendement van dit fonds tot 2% alleen voor beheer en onderhoud van de overdragen monumenten mag worden gebruikt.

Hieronder wordt het verloop van de instandhoudingsbijdrage weergegeven¹:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	60.520.250	0
Ontvangen van het Rijk bij overdracht monumenten	0	60.520.250
Stand per 31 december	<u>60.520.250</u>	<u>60.520.250</u>

Vermogensbeheer (art. 20.2)

Zoals beschreven wordt het vermogensbeheer van de NMo geregeld door het in juli 2016 met de Tweede Kamer gedeelde Beleggingsstatuut. Daarin is het beleggingsbeleid van de NMo vastgelegd en tevens op welke wijze het bestuur en de directie van de NMo op beheerste wijze invulling geven aan de realisatie van de Beleggingsdoelstelling met in achtname van de statutaire verenigingsdoelstelling. Dit Beleggingsstatuut is in

¹ Bron: Jaarrekening 2017 Nationale Monumenten Organisatie

2015 en begin 2016 opgesteld naar aanleiding van de overeenkomst tussen het Rijk en de NMo waarbij het Rijk 29 monumenten overdroeg aan de NMo tezamen met een instandhoudingsvergoeding van totaal EUR 60.520.250,- .

Over het boekjaar 2017 is er een rendement van EUR 2.725.852 (4,2%) behaald met het beleggen van de hierboven genoemde instandhoudingsvergoeding.

Dit rendement is als volgt verdeeld over de verschillende reserves binnen de NMo²:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	EUR	EUR
Opbrengsten beleggingsportefeuilles	2.725.852	4.026.525
Dotatie bestemmingsreserve	-1.543.266	-1.210.405
Afdracht SMB	-1.234.613	-1.210.406
Bijdrage in de organisatiekosten Nmo	-120.433	-120.000
Overschrijding vastgestelde bijdrage	-51.991	-31.457
	<u>-224.451</u>	<u>1.454.257</u>

In overeenstemming met de voorwaarden zoals deze zijn vastgelegd in de koopovereenkomst (art. 4.4), wordt 2% van de instandhoudingsvergoeding, zijnde EUR 1.234.613, aan de SMB afgedragen ten behoeve van het onderhoud van de 29 monumenten.

Achterstallig onderhoud (art. 22.1)

Vanuit het rijk is bij de overdracht van de monumenten een bedrag van EUR 3.000.700,- meegeven aan de NMo ten behoeve van het achterstallig onderhoud aan de 29 monumenten.

De NMo heeft dit bedrag in 2016 overgedragen aan de SMB, zodat het ingezet kan worden ten behoeve van het uitvoeren van achterstallig onderhoud aan de monumenten.

In 2017 is een derde deel hiervan ingezet. Daarmee is voor circa 950.000,- aan achterstallig onderhoud weggewerkt. De uitvoering voor het resterende deel wordt veelal in combinatie met andere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Alle achterstallige onderhoudswerkzaamheden zijn zodoende in een meerjarenplanning opgenomen.

Hieronder wordt het verloop van de bijdrage achterstallig onderhoud vanuit de SMB weergegeven ³:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	2.980.532	0
Ontvangen van de NMo	0	3.007.000
Besteed aan achterstallig onderhoud	-923.532	-26.468
Stand per 31 december	<u>2.057.000</u>	<u>2.980.532</u>

Beheer 29 monumenten

In 2017 is gestart met de uitvoering van de eerste onderhouds- en restauratieprojecten. Enkele hiervan zijn inmiddels ook afgerond, waarna de monumenten opnieuw in gebruik zijn genomen. Met de overgang naar de concrete uitvoering van de geplande projecten is een grote stap gezet in het verder verankeren van de 29 monumenten binnen de organisatie van de SMB. De grootste onderhoudsprojecten in 2017 waren: De restauratie van de Ruïne van Teylingen, de herbesteding van het Kantinegebouw en de renovatie van de Brugwachterswoning te Naarden.

² Bron: Jaarrekening 2017 Nationale Monumenten Organisatie

³ Bron: Jaarrekening 2017 Stichting Monumenten Bezit

Uitsluitend voor identificatie	
Datum:	21.8.2018
Paraaf:	
Davvero Accountants	

Ten behoeve van het afdekken van de risico's op onderhoud, heeft SMB inmiddels een eigen vrij besteedbaar vermogen opgebouwd. Dit vermogen is bestemd om eventuele tegenvallers op het gebied van onderhoud op te vangen en indien mogelijk te benutten voor overige zaken.

Contact

De SMB is voor haar huurders bereikbaar via het algemene telefoonnummer en via de info-mail. De mail is zowel intern als op afstand in te zien door de werknemers van de SMB en wordt dagelijks gelezen. Vanuit de info kunnen de mailtjes naar de betrokken collega's worden gedirigeerd of direct beantwoord. Het algemene nummer is ten alle tijde doorgeschakeld naar een van de projectleiders. De SMB is te allen tijde bereikbaar voor calamiteiten.

Vraagafhandeling

Afhankelijk van de aard van de kwestie wordt de behandeling hiervan opgepakt door de directie, projectleider of bouwkundig adviseur. De vragen worden wanneer mogelijk mondeling beantwoord. De verantwoordelijkheid over de objecten van de SMB is verdeeld over de projectleiders. Wanneer actie ondernomen moet worden naar aanleiding van een vraag pakt de betrokken collega dit zo snel mogelijk op en informeert de huurder over een planning en opvolging. Bij opdrachtverlening voor klachten en onderhoud wordt de huurder wanneer mogelijk direct in contact gebracht met een vaste aannemer welke op zijn beurt rapporteert aan SMB. Tevens hebben vaste huurders de beschikking over het mobiele nummer van de betrokken collega of de directie.

Op dit ogenblik is de omvang van het loket 4,6 fte. Dit houdt in dat er altijd iemand aanwezig is om indien nodig snel te kunnen schakelen.

Uitsluitend voor identificatie
Datum: 31.8.2020
Paraaf:
Davvero Accountants

Bijlage 1 Lijst van de 29 monumenten die van het rijk zijn verworven:

1. Aardenburg, *Sint Baafskerk*
2. Aduard, *Abdijkerk*
3. Apeldoorn, *Gedenknaald Koning Willem III*
4. Doetinchem, *Kasteel De Slangenburg*
5. Goedereede, *Lichttoren*
6. Heemskerk, *Slot De Assumburg*
7. Heemstede, *Gedenknaald Manpad*
8. Heiligerlee, *Monument Graaf Adolf*
9. Hoorn, *Westfries museum*
10. IJsselstein, *Kasteeltoren*
11. Kampen, *Gotisch Huis*
12. Katwijk, *Kapel met grafmonument van Lyere*
13. Medemblik, *Kasteel Radboud*
14. Naarden, *Spaanse Huis*
15. Naarden, *Vesting Naarden*
16. Nijmegen, *Kronenburgertoren*
17. Oostvoorne, *Stenen Baak*
18. Oosterhout, *Ruïne van Strijen*
19. Oostvoorne, *Ruïne Jacobaburcht*
20. Rijswijk, *Gedenknaald*
21. 's-Gravenland, *Trompenburgh*
22. Sandpoort Zuid, *Ruïne van Brederode*
23. Utrecht, *Pandhof Sint Marie*
24. Veere, *Onze-lieve-Vrouwekerk*
25. Veere, *Schotse huizen*
26. Voorhout, *Ruïne van Teylingen*
27. Zaltbommel, *Maarten van Rosseghuis*
28. Zierikzee, *Sint-Lievensmonstertoren*
29. Zwolle, *Sassenpoort*

Uitsluitend voor identificatie
Datum: 31.8.2008
Paraaf:
Davvero Accountants